

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 285

van **BART TOMMELEIN**

datum: 22 januari 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Verbod op het gebruik van warrelnetten - Naleving

In 2015 werd een algemeen Vlaams verbod actief op het gebruik van warrelnetten aan de Belgische kust. In haar antwoord op schriftelijke vraag nr. 207 van 14 december 2016 van collega Wilfried Vandaele stelde de toenmalige minister dat de handhaving van de warrelnetvisserij door de Natuurinspectie van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) gebeurt. De Natuurinspectie had toen tijdens haar controles geen enkele overtreding vastgesteld. In 2016 werd slechts één melding ontvangen over het gebruik van een warrelnet. Bij controle ter plaatse bleek het om een toegelaten staand net te gaan.

Het is belangrijk dat het warrelnetverbod goed wordt opgevolgd.

1. Hoe verliep de controle in 2017, 2018 en 2019 op het verbod op het gebruik van warrelnetten?
2.
 - a) Hoeveel dode bruinvissen zijn in 2017, 2018 en 2019 gestrand aan onze kust?
 - b) Bij hoeveel van deze gestrande bruinvissen is de doodsoorzaak vermoedelijk te wijten aan het gebruik van warrelnetten?
 - c) Hoe is het geschatte aandeel van aanwezige bruinvissen voor onze kust de afgelopen drie jaar geëvolueerd?
3.
 - a) Hoeveel inbreuken werden jaarlijks vastgesteld in 2017, 2018 en 2019?
 - b) Waar deden de inbreuken zich voornamelijk voor?
 - c) Kan een geografische trend worden vastgesteld?
4.
 - a) Hoe verklaart de minister een stijging of daling van het aantal inbreuken?
 - b) Plant de minister bijkomende controle-initiatieven?
 - c) Is de huidige regelgeving voldoende sluitend?
5. Zijn er de afgelopen jaren ook 'creatieve' pogingen ontdekt om het warrelnettenverbod te omzeilen door het gebruik van andere netten, die evengoed een negatieve impact hadden op het bruinvisbestand of op andere vissoorten die hierdoor werden gevangen?
6. Hoe evalueert ANB samen met de wetenschappers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen intussen het verbod op de warrelnetten in functie van het aantal strandingen?

ANTWOORD

op vraag nr. 285 van 22 januari 2020

van **BART TOMMELEIN**

1. In de periode 2017-2019 werd elk jaar één ambtshalve controle gedaan. Er werden daarbij geen warrelnetten vastgesteld. Er werd daarnaast slechts één melding gedaan in 2018 van het gebruik van een warrelnet in Nieuwpoort. De natuurinspectie heeft één heterdaad vaststelling uitgevoerd, de overtreder kreeg intussen een bestuurlijke boete van 225 euro. Het net werd in beslag genomen.

2. a) In 2017 strandden 93 bruinvissen.
In 2018 werden 87 bruinvissen dood of stervend aangetroffen op het strand, en bijkomend 2 dieren in havens.
In 2019 werden 53 gestrande bruinvissen gevonden.

b) Voor 2017 kon voor 34 dieren een vermoedelijke of zekere doodsoorzaak vastgesteld worden. Hiervan waren er 9 (vermoedelijk) incidenteel gevangen (36.5%), 11 het slachtoffer van predatie door een grijze zeehond, 13 gestorven aan een andere natuurlijke doodsoorzaak (38%) en was 1 dier gestorven als gevolg van acute verwondingen zonder aanwijsbare oorzaak.

In 2018 kon voor 30 dieren een doodsoorzaak vastgesteld worden. Hiervan waren er drie door bijvangst gestorven (10%), negen (vermoedelijk) gedood door een Grijze zeehond (30%) en 18 (60%) door andere natuurlijke oorzaken gestorven.

Voor 2019 kunnen slechts voorlopige data m.b.t. doodsoorzaak worden gegeven omdat nog gewacht wordt op de volledige autopsierapporten. Voorlopig wordt meegegeven door KBIN dat 3 bruinvissen zijn gestorven door bijvangst, allen in april. Voor twee van de dieren (aangespoeld op respectievelijk 5 en 9 april te Raversijde) kon de oorzaak van bijvangst door een professionele staand wantvisser met hoge waarschijnlijkheid worden vastgesteld.

c) Drie luchtsurveys in 2017, met tot doel het bepalen van de dichtheid en de verspreiding van zeezoogdieren (in combinatie met de controle van vervuiling), toonden geen opmerkelijk hoge of lage dichtheden aan in vergelijking met de voorgaande jaren.

De meest opmerkelijke vaststellingen in 2018 waren de zeer hoge aantallen bruinvissen in april. Voor de andere maanden werden gemiddelde dichtheden vastgesteld.

Op basis van twee luchtsurveys (gecombineerde zeezoogdierensurvey + pollution control) kon ook in 2019 een schatting gemaakt worden van de gemiddelde dichtheid. Dit was respectievelijk 0,72 (0,41–1,27) en 0,62 (0,38–1,00) Bruinvissen per km² zeegebied, of voor Belgische wateren ongeveer 2.500 respectievelijk 2.100 dieren. Dit is een gemiddelde dichtheid voor deze periodes van het jaar en vergelijkbaar met de voorbije jaren.

3. a) Er werden in die periode geen ambtshalve inbreuken vastgesteld. In 2018 werd één heterdaad vaststelling gedaan.

- b) De inbreuk werd vastgesteld in Nieuwpoort.
 - c) Neen.
4. a) Sinds het verbod op het gebruik van warrelnetten zijn er, met uitzondering van die ene heterdaad vaststelling, geen inbreuken vastgesteld. De strandvisseren houden elkaar in de gaten, waardoor er een sterke sociale controle is.
- b) Neen.
 - c) Ja.
5. Neen, de Natuurinspectie stelde enkel het gebruik van toegelaten kartenetten en platte netten vast.
6. Wetenschappers van het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen stellen vast dat voor het verbod in 2015 er in sommige jaren, vermoedelijk afhankelijk van het aantal bruinvissen dat zich dicht bij de kust ophield, meer dan 20 zeer verse bruinvissen dood werden aangetroffen op het strand met duidelijke sporen van bijvangst. Ongetwijfeld was een groot aantal van deze dieren gestorven bij strandvisserij. Sinds worden nog amper verse dode bruinvissen gevonden op het strand tijdens de maanden maart-april, de maanden waarop traditioneel war- en kieuwnetten werden geplaatst op het strand voor recreatieve visserij.

Deze data, samen met de vaststellingen van Natuurinspectie van het ANB dat het verbod strikt wordt nageleefd, tonen volgens beide instellingen aan dat er een duidelijk positieve relatie is tussen het verbod en het gedaalde aantal bijvangsten van bruinvis voor onze kust.